

ตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์

กลุ่มงานเคหกิจเกษตร

ส่วนเคหกิจเกษตร

สำนักพัฒนาเกษตรกร

17 มีนาคม 2553

ตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์

ตะกร้าตากแห้งพลังแสงอาทิตย์ เป็นตะกร้าที่ทำเพื่อถนอมอาหารในระดับครัวเรือน เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทำจากตะกร้าพลาสติก หรือกล่องกระดาษแข็ง และแผ่นกันความร้อน หรือแผ่นสะท้อนรังสีความร้อน (SPAEF FOLE) เพื่อเก็บความร้อนทำให้อาหาร/ผลผลิตเกษตรแห้งเก็บไว้บริโภคได้นาน ตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์เหมาะสำหรับที่จะทำใช้ในครอบครัว ทำง่าย เคลื่อนย้ายสะดวก ราคาไม่แพง เวลาทำไม่นาน สามารถป้องกัน แมลง ผง ฝุ่นละออง สารพิษต่างๆ ผลผลิตที่ได้สะอาดปลอดภัย

หลักการทำงานของตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์

เมื่ออากาศในตะกร้าได้รับความร้อนจากแสงอาทิตย์ อากาศที่อยู่ภายในตะกร้าจะร้อนและระบายออกทางช่องอากาศด้านบน นำพาเอาความชื้นที่อยู่ในอาหาร/ผลผลิตที่ตากออกไปด้วย ขณะเดียวกันอากาศจากภายนอกที่เย็นกว่าจะเข้ามาแทนที่ทางช่องอากาศด้านล่าง อากาศจะหมุนเวียนถ่ายเทเช่นนี้ตลอดทั้งวันจนแสงอาทิตย์หมด และมีผลทำให้อาหาร/ผลผลิตที่ตากแห้ง

ประโยชน์ใช้สอย

ใช้ในการถนอมผลผลิตอาหารที่มีมาก เช่น ผัก ผลไม้ โดยวิธีการตากแห้งเพื่อถนอมผลผลิต เก็บไว้รับประทานได้นานขึ้น

การดูแลรักษาตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์

เมื่อเสร็จสิ้นการใช้ตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์ ในแต่ละครั้งให้ใช้ผ้าสะอาดชุบน้ำเช็ดตะแกรงและแผ่นกันความร้อนให้สะอาด ใช้ผ้าชุบแอลกอฮอล์เช็ดทำความสะอาดสะอาดอีกครั้ง ผึ่งให้แห้ง ใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงกันแมลงเข้า เก็บไว้จนกว่าจะนำมาใช้อีก

การประดิษฐ์ตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์

อุปกรณ์

1. ตะกร้าพลาสติกทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า หรือกล่องกระดาษแข็ง
2. แผ่นกันความร้อน หรือแผ่นสะท้อนรังสีความร้อน (SPAEF-FOLE)
3. ลวดขนาดเล็ก
4. สก็อตเทป
5. แผ่นตะแกรงแอสตันเลส
6. ฟิล์มยืด/กระดาษใส

วิธีทำ

1. วัดขนาดตะกร้าประกอบด้วยความยาวและความกว้างของพื้นและขอบตะกร้าทั้ง 4 ด้าน
2. ตัดแผ่นเก็บความร้อนเท่ากับขนาดความกว้างยาวของพื้นและขอบตะกร้าทั้ง 4 ด้าน ปูลงในตะกร้าให้เรียบ ส่วนมุมตะกร้าพับจีบให้เรียบเข้ามุมให้พอดี ตัดแผ่นเก็บความร้อนตรงขอบตะกร้าเป็นริ้วๆ กว้างประมาณ 1 นิ้ว ดึงปิดขอบตะกร้า ใช้สก็อตเทปปิดให้เรียบร้อย
3. เจาะช่องระบายอากาศเข้าและออกข้างตะกร้าบริเวณมือจับ และด้านล่างของตะกร้า
4. ตัดแผ่นตะแกรงแสตนเลสให้มีขนาดกว้างยาวเท่ากับความกว้างยาวของตะกร้าตรงจุดกึ่งกลาง นำตะแกรงมาวางตรงกึ่งกลางตะกร้า ใช้ลวดผูกยึดกับขอบของตะกร้าทั้งสองด้านให้เรียบร้อย
5. ปิดปากตะกร้าด้วยฟิล์มยืดหรือกระดาษใส

หมายเหตุ: แผ่นตะแกรงแสตนเลส หาซื้อได้ตามท้องตลาดเป็นตะแกรงสำหรับวางของทอดให้สะเด็ดน้ำมัน หรือใช้แผ่นตาข่ายพลาสติกแทนก็ได้

การทดลองตากกล้วยในตะกร้าพลังแสงอาทิตย์

การทำกล้วยตาก

ส่วนผสม

กล้วยน้ำว้าสุก	25	ลูก ประมาณ 2 หวี
เกลือทะเล	50	กรัม
น้ำสะอาด	950	กรัม

วิธีทำ

1. ปอกเปลือกกล้วย ลอกเยื่อที่ติดกับกล้วยออกให้หมด ชุบน้ำเกลือ (อัตราส่วนน้ำสะอาด 950 กรัม ต่อ เกลือ 50 กรัม) เพื่อป้องกันไม่ให้กล้วยดำ
2. วางกล้วยเรียงในตะแกรงตากของตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์ นำตะกร้าวางกลางแจ้งแดดเวลาประมาณ 08.00 น. ถึง 16.00 น. (ช่วงเวลาที่แดดออก) ตอนเย็นเก็บกล้วยจากตะกร้าตาก ป่มในหม้อที่มีฝาปิด
3. รุ่งเช้านำกล้วยจากหม้อที่ป่ม ตากในตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์ และเก็บในตอนเย็นทำเช่นเดียวกับข้อ 2
4. วันที่ 3 ก่อนนำกล้วยตากออกตาก ควรตากกล้วยให้แบนหรือจะไม่กดก็ได้ตากอีกทั้งวันจนกล้วยตากมีลักษณะผิวแห้ง ไม่มีน้ำตาลเกาะ สีเหลืองออกน้ำตาลแดง เนื้อกล้วยนุ่มเหนียว เก็บบรรจุในภาชนะปิดมิดชิด

ผลการทดลองการตากกล้วย

การทดลองตากกล้วยในตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์ จำนวน 2 หวี (25 ลูก) ในวันที่ 30 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน 2552 ในแต่ละวันเริ่มตากกล้วยเวลา 08.00 น. ถึง 16.00 น. วัดอุณหภูมิในตะกร้าทุกชั่วโมง โดยอุณหภูมิจะเริ่มที่ 40°C - 53°C ในช่วงเช้าและช่วงกลางวันอุณหภูมิจะขึ้นสูงสุดถึง 56°C - 68°C และจะใช้เวลตากกล้วยเพียง 3 วัน แต่ถ้าตากกล้วยกลางแดดธรรมดาในบริเวณเดียวกันวัดอุณหภูมินอกตะกร้าได้ 25°C - 27°C และต้องใช้เวลาตากกล้วย 7 วัน กล้วยตากที่ได้จากตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์จะมีลักษณะเหมือนกล้วยตากทั่วไป คือ มีสีเหลืองอมน้ำตาลแดง ไม่มีน้ำตาลเกาะที่ผิว ลักษณะเนื้อสัมผัสนุ่มเหนียว รสหวาน กลิ่นหอม

ผลการทดลองวัดอุณหภูมิในตะกร้าระหว่างการทดลองตากกล้วยได้ดังนี้

อุณหภูมิ			
วัน	วันที่ 1 (30 ต.ค. 52)	วันที่ 2 (31 ต.ค. 52)	วันที่ 3 (1 พ.ย. 52)
เวลา			
8.00 -9.00 น.	40°C	53°C	53°C
9.00-10.00 น.	56°C	50°C	60°C
10.00-11.00 น.	45°C	55°C	68°C
11.00-12.00 น.	56°C	60°C	64°C
12.00-13.00 น.	48°C	58°C	68°C
13.00-14.00 น.	55°C	55°C	62°C
14.00-15.00 น.	50°C	52°C	50°C
15.00-16.00 น.	48°C	40°C	45°C
ลักษณะอากาศ	อากาศดี ท้องฟ้าสดใสไม่มีเมฆ		

ภาพประกอบการประดิษฐ์ตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์

1. อุปกรณ์

2. วัดขนาดตะกร้า

3. ตัดแผ่นเก็บความร้อน

4. บุตะกร้า

5. เจาะช่องระบายอากาศ วางแผ่นตะแกรงสเตนเลส ปิดปากตะกร้าด้วยฟิล์มยืดหรือกระดาษ

5. ทดลองตากกล้วยในตะกร้าตากพลังแสงอาทิตย์

